

Het Laagland

€ **585.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **585.000**
gevraagd
subsidiebedrag

Stichting Het Laagland (hierna: Het Laagland) is een jeugdtheatergezelschap in Sittard dat is gehuisvest in de Stadsschouwburg Sittard-Geleen. Het aanbod van het gezelschap bestaat uit vrije voorstellingen voor een breed familiepubliek en besloten voorstellingen voor scholen. Daarnaast zijn er locatieprojecten, educatieve activiteiten en activiteiten ter bevordering van talentontwikkeling van amateurs en professionals. Het Laagland 'staat voor eigenzinnig kwaliteitstheater dat kinderen serieus neemt, jongeren prikkelt en volwassenen ontroert'; dit alles onder de noemer 'theater waar je van groeit'. Theater dient volgens deze makers als creatieve aanjager voor zelfbewustzijn en een positief leefklimaat. De komende periode wil Het Laagland zijn positie in Limburg verstevigen om vervolgens uit te groeien tot een euregionaal theaterhuis voor de hele familie.

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.9 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Het Laagland een subsidie toe te kennen van € 585.000.

De raad vindt dat Het Laagland laagdrempelige, artistiek degelijke producties voor de jeugd maakt met een groot spelplezier. De raad oordeelt positief over de uitwerking die het gezelschap heeft op het publiek en het veld. Het Laagland toont zich een sterke samenwerkingspartner binnen de regio Zuid, met uitstraling naar Duitsland.

De raad vindt het daarom interessant dat Het Laagland zich de komende periode nog verder wil profileren in Limburg en de euregio. Hij vindt ook dat de instelling hiervoor sterke samenwerkingspartners aan zich bindt. Op het gebied van educatie ontplooit Het Laagland voldoende activiteiten en gaat het een paar boeiende samenwerkingsprojecten aan.

Met het oog op de inspanningen om zich nauwer te verbinden met regionale organisaties en theaters rekent Het Laagland de komende periode op een dalend aantal bezoekers. De raad vraagt zich af of dit niet in tegenspraak is met de wens om de naamsbekendheid, de uitstraling en het bereik in de eigen regio juist te vergroten. Verder vindt hij het opvallend dat het aandeel eigen inkomsten de komende periode afneemt, terwijl Het Laagland van de focus op Limburg positieve gevolgen voor de financieringsmix verwacht. De financiële positie van Het Laagland is verder gezond en de eigen inkomsten zijn ruim voldoende.

Er zijn acht instellingen in de regio's Oost, Midden en Zuid die een aanvraag doen als jeugdtheatergezelschap. Op basis van een vergelijking tussen de aanvragers adviseert de raad Het Laagland te subsidiëren als jeugdtheatergezelschap. Voor een integrale afweging tussen de verschillende aanvragers jeugdtheater, zie de inleiding.

Beoordeling

Kwaliteit

Sinds de oprichting in 2000 wordt Het Laagland artistiek geleid door Inèz Derksen. De voorstellingen richten zich op een breed publiek, met een groot aandeel familievoorstellingen. Ze kenmerken zich door een laagdrempelig, artistiek degelijk karakter. Vaak zijn ze gebaseerd op bekende titels uit de jeugdliteratuur of op helden en iconen uit collectieve legendes. Uit het werk spreekt een groot spelplezier.

De raad meent dat het gezelschap zich vooral onderscheidt in de uitwerking die het heeft op

zijn publiek en het veld, met voorstellingsconcepten die ook worden verkocht aan Duitse partners. Het Laagland toont zich een sterke samenwerkingspartner binnen de regio Zuid, met uitstraling naar Duitsland.

Met het oog daarop vindt de raad het interessant dat Het Laagland in zijn activiteitenplan uitgesproken is over zijn voornemen om zich de komende periode nog sterker te profileren in de stad, de provincie Limburg en de euregio. Behalve op familievoorstellingen voor het hele land legt het zich actief toe op verhalen van Limburgse grond, met nieuwe teksten van Limburgse auteurs. Deze en andere voorstellingen worden vooral in Sittard en de regio gespeeld, waartoe ook Duits- en Belgisch-Limburg worden gerekend.

De raad vindt dit een interessante richting, die zeker kan zorgen voor nieuw repertoire en voor een steviger inbedding in de eigen regio. Dat Het Laagland zijn voorstellingen niet alleen in het Nederlands maar ook in het Duits en Engels speelt, maakt dat zijn werk goed internationaal overdraagbaar is. De keuze om te werken met een semi-vaste cast draagt bovendien bij aan de herkenbaarheid van het gezelschap.

Met betrekking tot talentontwikkeling participeert Het Laagland in Via Zuid en betreft het jonge makers bij voorstellingen. Door getalenteerde jongeren op te leiden in een theaterwerkplaats (zie 'Educatie en participatie') laat Het Laagland zien dat talentontwikkeling organisch verweven is met zijn overige activiteiten.

Educatie en participatie

Het Laagland heeft een laagdrempelig educatieaanbod en ontwikkelt nieuwe manieren om bij te dragen aan het aanleren van hedendaagse vaardigheden aan kinderen (zoals de '21st-century skills'). Zo organiseert het gezelschap het project 'Expeditie Binnenwereld', interactieve theaterlessen op scholen voor de groepen vijf en zes. Samen met Toneelgroep Maastricht gaat het gezelschap werken aan voorstellingen in de klas voor middelbare scholieren. Ook staan er samenwerkingsprojecten op stapel met Opera Zuid en met de philharmonie zuidnederland. De raad vindt dat Het Laagland hiermee goed presteert op het gebied van educatie en participatie en tevens laat zien dat het weet aan te sluiten bij veranderingen binnen het onderwijs.

Een aansprekend project vindt de raad ook de theaterwerkplaats Jong Laagland, waar participatieprojecten worden georganiseerd voor kinderen en jongeren van acht tot achttien jaar. Van hieruit kunnen getalenteerde deelnemers doorstromen naar het kunstvakonderwijs of naar de professionele locatieproducties van Het Laagland.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

Bereikte Het Laagland de afgelopen periode toenemende bezoekersaantallen, de komende jaren rekent het met een kleiner aantal producties op het handhaven van de verwachte bezoekersaantallen uit 2015 en 2016. Er wordt meer gespeeld in de regio, inclusief Duitsland en Vlaanderen, waar nieuw publiek moet worden veroverd. Daartegenover staat een afname van landelijk publiek, omdat er minder wordt gespeeld in kernsteden in de rest van Nederland.

Toch is het de raad niet duidelijk waarom het nieuwe beleid niet tot meer bezoekers zou kunnen leiden, als een van de voornaamste doelstellingen voor de komende periode juist is om de naamsbekendheid, de uitstraling en het bereik in de eigen regio te vergroten. Het gezelschap schrijft geen publieksgroei te verwachten doordat vaker op scholen en locaties wordt gespeeld, wat wel de zichtbaarheid, maar niet de bezoekersaantallen zou vergroten. De raad meent echter dat de ambities voor publieksbereik achterblijven bij de artistiek-inhoudelijke en organisatorische plannen om zich steviger in te bedden in de euregio. De marketingstrategie bijvoorbeeld is summier uitgewerkt, terwijl het verkrijgen van meer publiek en naamsbekendheid volgens de raad staat of valt met een goed marketingplan. Het Laagland kondigt aan dat er een marketingcommunicatieplan in ontwikkeling is dat in 2016

in werking treedt, maar de raad had graag meer van dit plan onder ogen gekregen.

De raad is positief over de samenwerking van Het Laagland met andere jeugdgezelschappen in het project Klasse Theater.

Ondernemerschap

Het Laagland is een kleine organisatie, die waar nodig wordt aangevuld met zzp'ers, stagiairs en vrijwilligers. Voor acteurs wordt goed gezorgd door hen tien maanden per jaar in dienst te nemen. De organisatie hanteert de Governance Code Cultuur en licht in haar aanvraag toe hoe hiermee wordt omgegaan. Ervaring en kennis zijn vertegenwoordigd in de raad van toezicht.

Het Laagland toont zich een actief ondernemer. In de huidige periode behaalde de organisatie een grote omzetstijging. Aan de eigen inkomstennorm wordt voldaan en de financieringsmix is goed. Het lukt de instelling goed private inkomsten te verwerven. De verhuizing van Het Laagland naar Schouwburg De Domijnen in 2014, met eenmalige steun van de gemeente Sittard-Geleen, heeft een verlaging van de materiële kosten opgeleverd.

Van de focus op Limburg zegt Het Laagland nieuwe duurzame partnerschappen te verwachten met culturele coproducten, het onderwijs, het publiek, het bedrijfsleven en het maatschappelijke veld – met positieve gevolgen voor de financieringsmix. Dit kan de raad echter niet rijmen met de begrote daling van publieksinkomsten, bijdragen uit private middelen en incidentele subsidies. Het is in dit licht ook opvallend dat Het Laagland de activiteitenplanning (naar eigen zeggen bewust) niet volledig heeft ingevuld. De raad constateert op basis hiervan dat het gezelschap zich, gezien de hoge kwaliteit van zijn plannen, wat weinig ambitieus toont in de planning van activiteiten en het verwerven van eigen inkomsten.